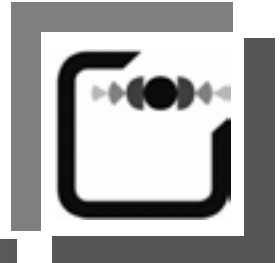

امور حقوقی و داورى

مترجم: لیلی مختاری - مشاور حقوقی و وکیل دادگستری
lawyer@lawhoot.com

حقوق بازرگانی بین‌المللی (۶۳)

حقوق مالکیت فکری

از نام غیر، حمایت قانونی بواسطه نیاز به یکسان بودن زمینه‌های فعالیت تجاری مالک شخصیت تجاری و شخص حقیقی یا حقوقی دیگری که از آن سوءاستفاده می‌کند، محدود گشته است. بدان معنی که اگر این زمینه‌ها یکسان نباشند، مورد حمایت قانون قرار نمی‌گیرند. قضاوت تنها برای اعطای حمایت در مواردی که عموم از این شکل از سوء استفاده اقتصادی و تجاری مطلع باشند، آماده‌اند. در جایی که قضاوت تمایل به انکار وجود چنین آگاهی عمومی داشتند، چنین استدلال می‌شد که عموم از "تجارت بواسطه شخصیت" آگاهی داشته‌اند (و از سوء استفاده از آن بی‌اطلاع بوده‌اند).

تجارت با استفاده از شخصیت‌های معروف و مساله بدنایمی آنها

در برخی موارد، یک شخصیت حقیقی می‌تواند استفاده غیرمجاز از شخصیت تجاری خود را توسط دیگران، از طریق تعقیب قانونی تحت عنوان "بدنایمی" متوقف کند. مثال برای چنین عملی قضیه: **Tolley v. Fry [1931] AC**

دارای مجوز هستند، به فروش برسانند. نتیجه این خواهد بود که امکان دارد مشتریان تجاری که دارای مجوز هستند و بطور قانونی فعالیت می‌کنند، کم شوند. بعلاوه، تجار بدون مجوز مسوولیتی در قبال

اکنون عموم مردم از این امر آگاهند که شخصیت‌های معروف اجازه می‌دهند تا نامشان برای تایید وضعیت کالاها و خدمات مورد استفاده قرار بگیرد و این امر پذیرفته شده است.

کیفیت کالاهایی که به مشتریان عرضه می‌کنند، ندارند. بنابراین، این خطر وجود دارد که مصرف‌کنندگان کالاهای نامرغوب را مورد استفاده قرار دهند.

حمایت قانونی بر علیه استفاده غیرقانونی و بدون مجوز از شخصیت‌ها نامنظم و غیریکسان است. در قضیه "تجارت با استفاده

تجارت با استفاده از شخصیت‌ها مقدمه

فروش کالاها با استفاده از شخصیت‌های معروف، یک فعالیت تجاری چند میلیون پوندی است، به این معنی که از نام و یا تصویر شخصیت معروف و مردمی (چه واقعی و چه افسانه‌ای) برای بالا بردن فروش جهانی کالاها استفاده می‌شود. مثال‌هایی که می‌توان زد، عبارتند از: تی‌شرت‌هایی (بلوزهایی) که روی آنها تصویر شخصیت گروه موسیقی پاپ به نام "Oasis"، با عکس "تارزان" که شخصیت کارتنی "والت دیسنی" است، چاپ شده است.

طریقی که بدانوسیله این کار انجام می‌شود، این است که یک سازمان تجاری "مجوز" را از خالق شخصیت خریداری می‌کند که بواسطه آن مجوز قادر خواهد بود به ازای پرداخت مالیات مجوز برای فروش اقلام معینی اقدام نماید. تجاری که موفق به کسب چنین مجوزهایی نمی‌شوند، از پرداخت مالیات‌ها احتراز می‌کنند و در واقع، مالیات نمی‌پردازند، بنابراین سعی می‌کنند کالاهایشان را با قیمت پایین‌تر از تجاری که

”333می‌باشد. خواهان یک گلف‌باز تازه کار و غیرحرفه‌ای بود. عکس وی توسط خواندگان برای تبلیغ شکلاتشان، بدون کسب اجازه از وی، مورد استفاده قرار گرفته بود. آنها بدلیل ایجاد بدنامی (برای خواهان) تحت پیگرد قانونی قرار گرفتند. خواهان با موفقیت مدعی شد که هر کس عکس وی را ببیند، فکر می‌کند که او برای بدست آوردن پول از طریق تبلیغ، موقعیت غیرحرفه‌ای‌اش را به خطر انداخته است. ”تولی“ (Tolley) ورزشکار غیرحرفه‌ای فوق‌الذکر، تنها به این دلیل توانست در آن دعوی موفق شود که خواندگان ”یک جمله دروغ را که موجب تضعیف موقعیت وی در اذهان افراد جامعه می‌شد“ به چاپ رسانده بودند. تبلیغ مذکور چنین به ذهن متبادر می‌کرد که موقعیت وی به خطر افتاده بود و مطابق با تعاریف استاندارد، دچار ”بدنامی“ شده بود.

اکنون عموم مردم از این امر آگاهند که شخصیت‌های معروف اجازه می‌دهند تا نامشان برای تایید وضعیت کالاها و خدمات مورد استفاده قرار بگیرد و این امر پذیرفته شده است. اگر نام یک شخصیت برای تایید یک چیز نامطلوب مورد استفاده قرار بگیرد، ”بدنامی“ چیزی است که باقی خواهند ماند. اگر انتشار نام یک شخصیت موجب تضعیف شهرت آن در نزد اذهان عمومی جامعه نشود، آن شخصیت نمی‌تواند دعوی مطروحه را ببرد و موفق شود. در قضیه:

Sim v. H.J. Heinz Co. Ltd
 [1959] 1 All Er 547 خوانندگان صدای یک هنرپیشه را برای تقلید از هنر پیشه دیگر که خواهان بود، مورد استفاده قرار دادند. اعتقاد بر این بود که هیچ دلیلی برای ورود لطمه به شهرت خواهان وجود ندارد.

تجارت با استفاده از شخصیت‌های معروف و مساله حق تالیف

حمایت‌هایی در خصوص حق تالیف وجود دارد. بخش a (۱) از ”قانون حق تالیف، طرح‌ها و علائم تجاری ۱۹۸۸، مقرر می‌دارد

که حق تالیف برای ”کارهای اصل ادبی، نمایشی، موزیکال یا هنری“ وجود دارد. بنابراین مطابق قانون مذکور، دارندگان

فروش کالاها با استفاده از شخصیت‌های معروف، یک فعالیت تجاری چند میلیون پوندی است، به این معنی که از نام و یا تصویر شخصیت معروف و مردمی (چه واقعی و چه افسانه‌ای) برای بالا بردن فروش جهانی کالاها استفاده می‌شود.

شخصیت می‌توانند از تصویر آن شخصیت به عنوان یک کار هنری حمایت کنند. مطابق بخش ۴ آن ماده، تصاویر یا نقشه‌ها مشمول کارهای هنری می‌شوند. هر کس که از آن کار کپی برداری کند یا کپی‌ها را بدون اجازه صاحب آن در سطح جامعه منتشر کند، مطابق بخش ۱۷ و ۱۸ قانون فوق‌الذکر مرتکب خطا شده است. بنابراین چاپ تصویر یک شخصیت کارتونی روی یک تی‌شرت تخلف محسوب می‌شود، همانطور که

فروش تی‌شرتی که آن شخصیت کارتونی بر روی آن چاپ شده است نیز تخلف می‌باشد. حق تالیف محدودیت‌های خودش را دارد. در جایی که فقط نام شخصیت مورد استفاده قرار گیرد، مشکلات و محدودیت‌هایی وجود دارد، چرا که حق تالیف برای نام‌ها و عناوین وجود ندارد. قضیه: *Exxon Corporation & others v. Exxon Insurance consultants International Ltd* [1982] RPC 69 و قضیه: *In Re Elvis presley Trade Marks* [1999] RPC 567 را ببیند. حتی اگر تصویر یک شخصیت مورد استفاده قرار بگیرد، دارنده حق تالیف باید نشان دهد که آن مثال، عیناً کپی تصویر می‌باشد، چون حق تالیف از ابراز و تجلی یک ایده حمایت می‌کند نه از خود آن ایده، هر چند، در قضیه: *Mirage studies v. counter-feat clothing co. ltd* [1991] FSR 145

خواننده ایده لاک‌پشت انسان نما را برداشت کرده بود و طراحی خودش را تولید کرده بود. به رغم این امر، قاضی ”براون ویلکینسون“ (*Brown Wilkinson*) معتقد بود که در این قضیه تخلف از حق تالیف صورت گرفته است و قابل استدلال می‌باشد. در اینجا این قضیه بطور دقیق‌تر و جزئی‌تر مورد بررسی قرار می‌گیرد. در جایی که تصویر مورد استفاده، عکس یک شخصیت واقعی است، آن شخصیت تنها در صورتی می‌تواند از حمایت مربوط به حق تالیف استفاده کند که حق تالیف برای آن تصویر از اول اوت ۱۹۸۹ تخصیص داده شده باشد. که در این مورد معمولاً حق تالیف آن عکس متعلق به شخصی است که آن را می‌گیرد. در قضیه: *Lynstad v. Anabas Products Ltd* [1977] FSR 62 خوانندگان مجوز را از دارندگان حق تالیف عکس‌های گروه ABBA اخذ کردند. زمانی که این عکس‌ها دوباره روی تی‌شرت‌ها به چاپ رسیدند، گروه ABBA نتوانستند بدلیل ”تخلف از حق تالیف“ و ”تجارت با نام غیر“ خوانندگان را تحت پیگرد قانونی قرار دهند و دعوی آنها

به دلایلی که بعداً به آن خواهیم پرداخت، شکست خورد. یک تلاش جالب برای استفاده از حمایت از حق تالیف که برای "طرح‌های صورت" شخصیت‌ها صورت گرفت، در قضیه: Merchandising Corp. of America of Harpbond [1988] FSR 23 به چشم می‌خورد. این قضیه به گروه پاپ "Adam and Ants" و به خصوص به گریم خاص و ممتاز صورت خواننده اصلی این گروه (Adam Ant) مربوط می‌شد. خواهان، خوانندگان را با این ادعا که گریم وی (خواهان) یک کار دارای حق تالیف و به معنای یک نقاشی می‌باشد، مورد پیگیری قانونی قرارداد. این استدلال توسط دادگاه پذیرفته نشد.

تجارت با استفاده از شخصیت‌های معروف و مساله علایم تجاری
از آنجایی "که قانون علایم تجاری ۱۹۹۴" طیف آنچه را که می‌تواند به عنوان علامت تجاری به ثبت برسد، مشخص و منتشر کرد، شخصیت‌ها شروع به اقدام برای ثبت اسامی، کاریکاتورها و دیگر نشانه‌های اختصاصی‌شان کردند. استفاده بدون اجازه از این علایم تجاری می‌تواند به عنوان عمل متخلفانه و سوءاستفاده متوقف شود. بطور مشابه و به همین نحو، دارندگان شخصیت‌های خیالی و ساختگی می‌توانند برای ثبت اسامی و حتی تصاویر شخصیت‌هایشان اقدام نمایند. مثال برای علایم تجاری که به ثبت رسیده‌اند، عبارتند از: تقاضانامه مربوط به

"Alan shearer" برای ثبت پیراهن شماره ۹ او و نام "Shearer"، و همچنین تقاضانامه مربوط به "Paul Gascoigne" برای ثبت کاریکاتور خودش، و تقاضانامه‌های مربوط به ثبت شخصیت‌های کودکان همچون Rosie and Jim بعلاوه قضیه "Elvis Presley" که موجب ابراز عقاید جالبی در این زمینه شد. بویژه قاضی "لدی" (Laddie) اظهار داشته بود که به عقیده وی نام Elvis شروط و صفات ویژه لازم برای تامین موارد مذکور جهت ثبت را مطابق بخش‌های ۹ و ۱۰ قانون علایم تجاری ۱۹۳۸ ندارد. در بخش‌های آتی به این امر خواهیم پرداخت).

ماخذ: "Intellectual Property Law"

□ ادامه دارد

اتاق ایران و اسکاندیناوی وابستگی به اتاق بازرگانی ایران ندارد

علی عبداللهیان معاونت امور استان‌ها طی بخشنامه‌ای از اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور خواسته است که هیچ گونه همکاری با اتاق ایران و اسکاندیناوی انجام ندهند، در متن این بخشنامه آمده است:
احتراماً به طوری که استحضار دارند اتاق ایران و اسکاندیناوی طی آگهی مندرج در جراید اعلام موجودیت نموده است که هیچگونه وابستگی و ارتباط کاری با اتاق ایران ندارد و ایجاد چنین تشکیلی بدون اطلاع اتاق ایران غیرقانونی است و هرگونه همکاری و معاضدت با تشکل مذکور از جانب اتاق ایران مردود است و اتاق ایران در این خصوص اقدامات قانونی خود را مبذول خواهد داشت.

با بیش از بیست سال تجربه و کیفیت برتر در خدمات حمل و نقل بین المللی و امور گمرکی

شرکت بارانداز بهاور

حمل و نقل بین المللی و خدمات کشتیرانی
(با مسئولیت محدود)

(کریر و فورواردر)

**BARANDAZ BAHAVAR INT'L
TRANSPORT & SHIPPING SERVICE CO. LTD.
(CARRIER & FORWARDER)**

Tel : 0098 2177508430 - 77500597 - 77511620 - 77601931

Fax: 0098 2177511619 - 77601556

E-mail : barandazbahavar@neda.net

URL : www.barandazbahavar.com

حمل محصولات از اقصی نقاط دنیا به ایران و بالعکس (زمینی - دریایی - هوایی)

حمل محصولات نمایشگاهی و پروژه ای

ترانزیت کالا از مبادی ورودی کشور به کلیه گمرکات داخلی و مناطق ویژه اقتصادی

ترانزیت کالا از مبادی ورودی کشور به کشورهای CIS و خاور میانه و بالعکس

اخذ بیمه نامه باربری محصولات صادراتی و وارداتی

ترخیص کالا از کلیه گمرکات کشور و مناطق ویژه اقتصادی

دارای نمایندگیهای فعال در پنج قاره دنیا

سرویس (DOOR TO DOOR)

در اختیار داشتن بیش از صد دستگاه کامیون ایرانی و خارجی

جهت کسب اطلاعات بیشتر با دفتر مرکزی این شرکت تماس حاصل فرمائید.